

บรรณานุกรม

กมล คีร์กมล. "ความสำคัญของการประถมศึกษา" ศูนย์ศึกษา 15 : 2 กันยายน 2511.

กอ สวัสดิ์พานิชย์ และ Wronski, Stanley P. การมัธยมศึกษาการวางแผนกำลังคน
และการศึกษาในประเทศไทย. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2509.

การประถมศึกษา, กอง. กรมสามัญศึกษา. รายงานการศึกษา 2512. พระนคร : การ
ศึกษา.

การศึกษาพิเศษ, กอง. กรมสามัญศึกษา. สถิติโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาพิเศษ พ.ศ.
2510 - 2513. (เอกสารพิมพ์โรเนียว)

การศึกษาประชาบาล, กอง. กรมการปกครอง. สถิติโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.
2509 - 2513. (เอกสารพิมพ์โรเนียว)

กิลล์, ฮาลเวร์ และ ทิพย์ ชะโลธร. "The Demographic Outlook of Thailand and
Some Implication," รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องประชากรของ
ประเทศไทย. พระนคร : การพิมพ์เก็ถกุล, 2506.

ชญ แสงศักดิ์ และ ชำรง บัวศรี. ทฤษฎีและแนวคิดในการจัดและบริหารการศึกษา.
สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2509.

ชำรง บัวศรี และ Shaw, Archibald B. การวิเคราะห์และคาดคะเนความต้องการ
อาจารย์ในประเทศไทย. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2511.

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คู่มือการเขียนวิทยานิพนธ์. พระนคร : โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การชายและการซื้อแห่งประเทศไทย, 2513.

- บุญถิ่น อัตถากร และ รัตนา ศันบุญเถ็ก. การเตรียมครู. พระนคร: ครูสภา, 2513.
- ปราการ ภูวนารถบุรีรักษ์, พ.อ. (พิเศษ). การศึกษาความต้องการกำลังคนระดับกลาง และปริมาณการผลิตระหว่าง 5 ปี ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะที่ 2 (พ.ศ. 2510 - 2514). วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510.
- โรงเรียนราษฎร์, กอง. สถิติโรงเรียนราษฎร์ประจำปี พ.ศ. 2511, 2512 และ 2513. (เอกสารพิมพ์โรเนียว)
- วางแผนการศึกษา, กอง. กระทรวงศึกษาธิการ. การวางแผนการศึกษาสาขาต่าง ๆ โดยอาศัยหลักวิชา. เอกสารอันคัม 8. พระนคร : ส่งเสริมอาชีพ, 2509.
- วางแผนการศึกษา, กอง. กระทรวงศึกษาธิการ. ประมวลบทความการวางแผนการศึกษา. เอกสารอันคัม 13. พระนคร : ครูสภา, 2511.
- วางแผนการศึกษา, กอง. กระทรวงศึกษาธิการ. ประมวลบทความการวางแผนการศึกษาและการพัฒนากำลังคน. พระนคร : กอพิมพ์ไวยวัฒน์, 2507.
- สถิติกลาง, สำนักงาน. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ. สำมะโนประชากรแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2503 ทวีราชอาณาจักร. พระนคร : สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2505.
- สถิติพยากรณ์ชีพ, กอง. กระทรวงสาธารณสุข. สถิติสาธารณสุขประเทศไทย 2511. พระนคร : การศึกษา, 2512.
- สถิติพยากรณ์ชีพ, กอง. กระทรวงสาธารณสุข. สถิติสาธารณสุขประเทศไทย 2512. พระนคร : การศึกษา, 2513.

- สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. สำนักนายกรัฐมนตรี. รายงานการสำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากร พ.ศ. 2507 - 2508. พระนคร : สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2508.
- สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. สำนักนายกรัฐมนตรี. รายงานภาคสมรรถนะสามะโนโรงเรียนและสามะโนครู พ.ศ. 2509. พระนคร : การศาสนา, 2510.
- สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. สำนักนายกรัฐมนตรี. รายงานภาคสมรรถนะสามะโนโรงเรียนและสามะโนครู พ.ศ. 2510. พระนคร : การศาสนา, 2511.
- สนธิ เวทชะธรรม. การวางแผนการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนระดับกลาง. วิทยานิพนธ์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2511.
- สภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สำนักนายกรัฐมนตรี. สถิติการศึกษาประเทศไทย 2500 - 2510. พระนคร : สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2512.
- สภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สำนักนายกรัฐมนตรี. เอกสารประกอบการสัมมนาการวางแผนการศึกษาระดับชาติ วันที่ 7 - 11 กรกฎาคม 2512 กรุงเทพฯ.
- สภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ, สำนักงาน. ร่วมกับศูนย์วิจัยและฝึกอบรมทางประชากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. การเพิ่มประชากรของประเทศไทย. พระนคร : นิตยสารการพิมพ์, 2513.
- สามเีศึกษา, กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2510. พระนคร : ครูสภา, 2511.
- สังศรี รัตนจารณ์. การวิเคราะห์และคาดคะเนความต้องการครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2512.

อัจฉรา วีรพันธ์. การหาความสลับหายของการศึกษาในวัฏจักรการศึกษา 2500 - 2511.
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2511.

อรุณ จันทวานิช. การคาดคะเนความสลับหายของการศึกษาในวัฏจักรการศึกษา 2512 -
2523. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
2513.

อนุศักดิ์ รัตนาจารย์. ความต้องการครูและความสามารถในการผลิตครูระดับมัธยมศึกษาของ
ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
2511.

Boonserm Weeskul. Analysis and Interpretation of Educational Statistics
and Enrollment Projection. Research Division Department of
Educational Techniques, Ministry of Education, 1963.

Central Statistical Office. Thailand Population Census; Whole Kingdom.
Bangkok : 1960.

Department of Educational Research, Faculty of Education, Chulalong-
korn University. The Relationship of the University Input and
Output Concerning Student Enrollment and Graduation in Thailand
1955 - 1961: A Research Report, The Faculty of Education,
1968.

- Department of State Agency for International Development, Demographic Techniques for Manpower Planning in Developing Countries. Washington D.C. : 1963.
- Dugdale, Kathleen. A Manual on Writing Research. Bloomington, Indiana: 1962.
- Guilford, J.P. Fundamental Statistics in Psychology and Education. 3 rd. ed. New York : Mc. - Hill, 1956.
- Jaffe, A.J. Handbook of Statistical Methods for Demographers. Washington, 1960.
- Kerlinger, Fred N. Foundations of Behavioral Research. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1965.
- National Economic Development Board, Office of the Prime Minister. Methodology on Manpower and Employment Projection in the Second Plan of Thailand. Government House Printing Office, 1967.
- Prachoomsuk Achava - Amrung, Somsri Patumsoota and Narumol Karnchanachari. eds. The Role of Educational Research in Educational Planning. Bangkok : Faculty of Education, Chulalongkorn University, 1965.

Richmond, Samuel B. Statistical Analysis. 2 nd. ed. New York : The Ronald Press Company, 1964.

Simon, Kenneth A., Director. Projection of Educational Statistics to 1975 - 76. Washington : U. S. Government Printing Office, 1966.

The University of the State of New York. Progress in Education 1961 - 1962. New York : 1962.

Thailand, Ministry of Education. National Scheme of Education B. E. 2503 (1960 A. D.). Bangkok : E. T. O. Press, 1960.

Unesco. An Asian Model of Educational Development Perspectives for 1965 - 1980. Switzerland : 1966.

Unesco Regional Office for Education in Asia. Longterm Projection for Education in Thailand. Report of the Regional Advisory Team for Education Planning in Asia. Bangkok : The Regional Office, 1965.

Van Dalen, D. B. and Meyer, W. J. Understanding Educational Research. New York : Mc. Graw - Hill, 1966.

Wallis, W. Allen and Roberts, Harry V. Statistics A New Approach. New York : The Free Press, 1965.

ภาคผนวก

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนนักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ปีการศึกษา 2509 - 2513

ปีการศึกษา	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	รวม ป.1-ป.4	ป.5	ป.6	ป.7	รวม ป.5-ป.7	รวมทั้งสิ้น ป.1-ป.7
2509	1,356,044	1,058,916	986,198	870,665	4,271,723	212,193	172,231	143,794	582,218	4,800,001
2510	1,421,710	1,102,289	996,486	868,850	4,380,355	242,261	195,878	164,619	602,758	4,983,140
2511	1,437,990	1,135,841	1,035,558	862,776	4,472,165	265,579	214,906	171,575	652,060	5,124,225
2512	1,461,841	1,167,508	1,040,148	874,166	4,543,663	288,823	237,431	198,726	724,980	5,268,643
2513	1,473,012	1,197,625	1,107,593	950,089	4,728,319	394,047	292,823	238,106	924,976	5,653,295

ที่มา เอกสารโรเนียว กองการศึกษาประชาบาล กรมการปกครอง และกองวางแผนการศึกษา

84159918

ตารางที่ ๗ แสดงจำนวนครูระดับประถมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์
ปีการศึกษา 2509 - 2513

ปีการศึกษา	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวมจำนวนครูทั้งหมด
2509	114,101	26,731	140,832
2510	118,431	27,416	145,847
2511	133,257	28,562	161,819
2512	136,811	29,593	166,404
2513	142,402	31,339	173,741

ที่มา: รายงานภาคสมบุรณ์สำมะโนโรงเรียนและครู พ.ศ. 2509 และ 2510 หน้า 57
สถิติโรงเรียนราษฎร์ประจำปี พ.ศ. 2511, 2512 และ 2513 (เอกสารพิมพ์
โรเนียว)

สถิติโรงเรียนประถมศึกษา กองการศึกษากระทรวงมหาด กรมการปกครอง
พ.ศ. 2509 - 2513

รายงานการศึกษา พ.ศ. 2511, 2512 และ 2513 กองการประถมศึกษา
กรมสามัญศึกษา (เอกสารพิมพ์โรเนียว)

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนนักเรียน จำนวนครู และจำนวนนักเรียนต่อครู 1 คน ในระดับ
ประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาของประเทศไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา
2509 - 2513

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนครู	จำนวนนักเรียนต่อครู 1 คน
2509	4,800,001	140,832	34.08
2510	4,983,140	145,847	34.17
2511	5,124,225	161,819	31.67
2512	5,268,643	166,404	31.06
2513	5,653,295	173,741	32.54
เฉลี่ย			32.70

ตารางที่ 9 จำนวนประชากรทั่วประเทศ พ.ศ. 2503 - 2519

ปี	อัตราเพิ่มของประชากร	จำนวนประชากรทั่วประเทศ
2503	3.26	26,257,794
2504	3.28	27,113,798
2505	3.30	28,003,130
2506	3.32	28,927,233
2507	3.34	29,887,617
2508	3.36	30,885,863
2509	3.38	31,923,627
2510	3.40	33,002,645
2511	3.42	34,124,734
2512	3.44	35,291,799
2513	3.46	36,505,836
2514	3.48	37,768,937
2515	3.50	39,083,296
2516	3.52	40,451,211
2517	3.54	41,875,093
2518	3.56	43,357,471
2519	3.58	44,900,996

ตารางที่ 10 จำนวนประชากรอายุ 7 ปีบริบูรณ์ พ.ศ. 2509 - 2519

พ.ศ.	จำนวนประชากรอายุ 7 ปีบริบูรณ์
2509	1,002,721
2510	1,036,613
2511	1,071,858
2512	1,108,515
2513	1,146,648
2514	1,186,322
2515	1,227,606
2516	1,270,572
2517	1,315,296
2518	1,361,858
2519	1,410,340

ตารางที่ 11 แสดงอัตราส่วนระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับจำนวนประชากรอายุ 7 ปีบริบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2509 - 2513

พ.ศ.	ประชากรอายุ 7 ปีบริบูรณ์	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	อัตราส่วน
2509	1,002,721	1,356,004	
2510	1,036,613	1,421,710	
2511	1,071,858	1,437,990	
2512	1,108,515	1,461,841	
2513	1,146,648	1,473,012	
รวม 2509-13	5,366,355	7,150,557	1.33

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง พ.ศ. 2514-2519

พ.ศ.	ประชากรอายุ 7 ปีบริบูรณ์	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2514	1,186,322	1,577,808
2515	1,227,606	1,632,716
2516	1,270,572	1,689,861
2517	1,315,296	1,749,344
2518	1,361,858	1,811,271
2519	1,410,340	1,875,752

ตารางที่ 13 แสดงการขยายอัตราส่วนแนวโน้มจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 7 ระหว่างปีการศึกษา 2508 - 2513

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียน							
	ชั้น ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ป.7	
2508	1,301,045	1,050,018	991,605	803,784	195,322	158,976	129,674	
2509	1,356,004	1,058,916	986,198	870,665	212,193	172,231	143,794	
2510	1,421,710	1,102,289	996,486	868,850	242,261	195,878	164,619	
2511	1,437,990	1,135,841	1,035,558	862,776	265,579	214,906	171,575	
2512	1,461,841	1,167,508	1,040,148	874,166	288,823	237,431	198,726	
2513	1,473,012	1,197,625	1,107,593	950,089	394,047	292,823	238,106	
รวม 2508-12	6,978,590	5,514,572	5,049,995	4,280,241	1,204,178	979,422	808,388	
2509-13	7,150,557	5,662,179	5,165,983	4,426,546	1,402,903	1,113,269	916,820	
อัตราส่วนแนวโน้ม จำนวนนักเรียน	0.81136	0.93679	0.87654		0.92451	0.93608		
อัตราส่วนแนวโน้มนักเรียนชั้น ป.1 ถึง ป.2	= $\frac{5,662,179}{6,978,590} = 0.81136$		ป.5 ถึง ป.6		= $\frac{1,113,269}{1,204,178} = 0.92451$			
	ป.2 ถึง ป.3		= $\frac{5,165,983}{5,514,572} = 0.93679$		ป.6 ถึง ป.7			= $\frac{916,820}{979,422} = 0.93608$
	ป.3 ถึง ป.4		= $\frac{4,426,546}{5,049,995} = 0.87654$					

ตารางที่ 14 การหาจำนวนนักเรียนที่จะเรียนจริงในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา
2515 - 2519

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียน						
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ป.7
อัตราส่วนแนวโน้ม จำนวนนักเรียน	0.81136	0.93679	0.87654		0.92451	0.93608	
2513	1,473,012	1,197,625	1,107,593	950,089	394,047	292,823	238,106
2514	1,577,808	1,195,143	1,121,923	970,850	433,792	364,300	274,106
2515	1,632,716	1,280,170	1,119,598	983,410	473,537	401,045	341,014
2516	1,689,861	1,324,723	1,199,251	981,372	513,282	437,790	375,410
2517	1,749,344	1,371,086	1,240,987	1,051,192	553,027	474,534	409,807
2518	1,811,271	1,419,348	1,284,420	1,087,775	592,772	511,279	444,202
2519	1,875,752	1,469,593	1,329,631	1,125,846	632,517	548,024	478,598

ตารางที่ 15 จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2515 - 2519

ปีการศึกษา	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	รวม	ป.5	ป.6	ป.7	รวม	รวมทั้งสิ้น
					ป.1-ป.4				ป.5-ป.7	ป.1-ป.7
2515	1,632,716	1,230,170	1,119,598	983,410	5,015,894	473,537	401,045	341,014	1,215,596	6,231,490
2516	1,689,861	1,324,723	1,199,251	981,372	5,195,207	513,282	437,790	375,410	1,326,482	6,521,689
2517	1,749,344	1,371,086	1,240,987	1,051,192	5,412,609	553,027	474,534	409,807	1,437,368	6,849,977
2518	1,811,271	1,419,348	1,284,420	1,087,775	5,602,814	592,772	511,279	444,202	1,548,253	7,151,067
2519	1,875,752	1,469,593	1,329,631	1,125,846	5,800,822	632,517	548,024	478,598	1,659,139	7,459,961

ตารางที่ 16 แสดงการหาจำนวนครูระดับประถมศึกษาของประเทศไทยในระหว่างปีการศึกษา 2515 - 2519 โดยใช้อัตราส่วนนักเรียนต่อครูของกระทรวงศึกษาธิการ

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนประถม ศึกษาตอนจบ	อัตราส่วน		จำนวนนักเรียนประถม ศึกษาตอนปลาย	อัตราส่วน		รวมจำนวน ครูทั้งหมด
		นักเรียนต่อครู	จำนวนครู		นักเรียนต่อครู	จำนวนครู	
2515	5,015,894	30 : 1	167,197	1,215,596	25 : 1	48,624	215,821
2516	5,195,207	30 : 1	173,174	1,326,482	25 : 1	53,059	226,233
2517	5,412,609	30 : 1	180,420	1,437,368	25 : 1	57,495	237,915
2518	5,602,814	30 : 1	186,761	1,548,253	25 : 1	61,930	248,691
2519	5,800,822	30 : 1	193,361	1,659,139	25 : 1	66,366	259,727

ตารางที่ 17 แสดงการหาจำนวนครูระดับประถมศึกษาของประเทศไทย ระหว่างปีการศึกษา 2515 - 2519 โดยใช้อัตราส่วนนักเรียนต่อครูของยูเนสโก

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนประถมศึกษา ตอนต้นและตอนปลาย	อัตราส่วน นักเรียนต่อครู	จำนวนครู
2515	6,231,490	38 : 1	163,987
2516	6,521,689	38 : 1	171,623
2517	6,849,977	38 : 1	180,263
2518	7,151,067	38 : 1	188,186
2519	7,459,961	38 : 1	196,315

ตารางที่ 18 แสดงการหาจำนวนครูระดับประถมศึกษาของประเทศไทยระหว่างปีการศึกษา 2515 - 2519 โดยใช้อัตราส่วนนักเรียนต่อครูตามที่เป็นจริงในปัจจุบัน

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนประถมศึกษา ตอนต้นและตอนปลาย	อัตราส่วน นักเรียนต่อครู	จำนวนครู
2515	6,231,490	32.7 : 1	190,565
2516	6,521,689	32.7 : 1	199,440
2517	6,849,977	32.7 : 1	209,479
2518	7,151,067	32.7 : 1	218,687
2519	7,459,961	32.7 : 1	228,133

ประวัติการศึกษา

นางสาวฉัตรดิภา วัฒนธรรมาภรณ์ โด่รับปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา (เกียรตินิยม) จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน เมื่อปี พ.ศ. 2508 เข้ารับราชการในกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2509 ในตำแหน่งอาจารย์ตรี วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

เข้าเป็นนิสิตมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแผนกวิชาวิจัยการศึกษา เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2512

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์โท วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

